

14. kesäkuuta 2016

s.fi

Pieni historia-, tilasto- ja tulevaisuuskatsaus Theseukseen :

Savonlinnasta 2010
Jyväskylään 2016

Kuva: Matti Helariutta, ensimmäisen Theseus-posterin kuvistusta

Tiina Tolonen & Minna Marjamaa

Varhaisia vaiheita

Ammattikorkeakoulujen yhteinen julkaisuarkisto Theseus otettiin virallisesti käyttöön vuonna 2009. Toukokuussa 2010 käynnistettiin Theseus-rukkastoiminta ja jo Savonlinnan amk-kirjastopäivillä 9. – 10.6.2010 esiteltiin Theseus-posteri. Rukkasina toimivat tuolloin Minna Marjamaa, Tiina Tolonen ja Sanna Savolainen. Sannan jäätyä pois rukkastoiminnasta loppuvuodesta 2012 uudeksi rukkaseksi tuli Anna-Liisa Holmström Lahden amkista. Seuraavassa diassa nähdään vuoden 2010 posterin ja sen lupaukset. Mitä on tapahtunut kuluneen kuuden vuoden aikana?

Verkkokirjasto Theseus

Tulevaisuuden tavoitteet:

- Kaikkien arkielämä välttämättömät Theseus-käytön vuoden 2010 loppuun asti
- Uusi helpompi käyttöohjeisto vuodenvaihteesta
- Sisäisten ja ulkoisten palveluiden siirtyminen käyttöön helpottaminen, työväen käyttötieteen ohjeistus, viestintä parantaminen
- Tekijänsä tulo ja muuta asiaa koskevat kysymykset
- Käyttökäytännön siirtyminen 2010 Theseus-verro

Miten tulla Theseukseen loppuun asti?

- Poimita lista yhteystiedoille
diseen.suomenpostilahti@utu.fi
- Perustella Wiki-sivusta, jossa viestit ohjeita ja käyttäjäsi-
näkymiä Wikiin: Laita viestit!
- Ota yhteyttä omaan Theseus-osaamiseen
Theseus-osaamisen kysymykset

Sivua Theseus-verro Facebookissa, kuka on se?

Ota yhteyttä omaan Theseus-osaamiseen!

Tiina Arvola
Oulu

Tiina Tolonen
Oulu

Minna Marjamaa
Lappeenranta

Tavoitteita oli, mutta onko niihin päästy?

Tavoitteet ja toteutumiset

- **Kaikkien amkien opinnäytetyöt Theseuksessa vuoden 2010 loppuun mennessä** → viimeisin amk, Högskolan på Åland tuli mukaan vuodenvaihteessa 2016.
- **Uusi helpompi syöttölomake vuodenvaihteessa (2010-2011)** → tätä odottelemme edelleen...
- **Streamauksen selvittely** → streamauspalvelun toteuttamisen sopimuksia ja kustannuksia on selvitelty Teoston ja Gramexin suuntaan. Periaatteelliset ratkaisut ovat olemassa, mutta palvelu puuttuu yhä. Ehkä uusi kenttäkierros on tarpeen, sillä moni asia on muuttunut kuudessa vuodessa...

Tavoitteet ja toteutumiset

- **Rinnakkaistallentamisen selvittely** => tästä taitaakin olla hyviä uutisia kerrottavana esityksen loppupuolella!
- **Käyttöliittymän kehittäminen** => uusi ulkoasu ja erillinen syöttösivu on julkaistu vuonna 2013
- **Hyvien käytänteiden jakaminen** => tietoa on jaettu yhteydenpitolistan välityksellä
- **Viestinnän parantaminen** => [Theseus-wiki](#), rukkasten tiedotteet, FB-sivu

Tavoitteet ja toteutumiset

- **Teknisen tuen järjestäminen uudelleen amk-vetoisesti**
=> ????
- **Kirjastoverkkopäiville 2010 Theseus-sessio** =>
sessio järjestettiin lokakuussa 2010 ja koska enemmän yhteisiä tilaisuuksia kaivattiin, järjestettiin ensimmäinen Theseus-seminaari yhdessä Kansalliskirjaston kanssa huhtikuussa 2016.

Palautetta Theseus-seminaarista 26.4.2016

- Kiitettiin hyvistä ja monipuolisista seminaariesityksistä, jotka toivat taustoja ja kehittämisajatuksia sopivasti esille
- Aiheellinen ja osuva seminaari, joka kokosi yhteen sekä kirjastonjohtajia että työntekijöitä pohtimaan asioita
- Erilaisista arkistointiratkaisuista kuuleminen oli monen mielestä hyödyllistä
- Osaanottajilta saatiin konkreettisia kehitysehdotuksia Theseuksen tulevaisuutta ajatellen

Mitä muuta tänä aikana on tapahtunut ?

- Theseus-posteri on ollut esillä kahdessa kansainvälisessä tapahtumassa: Open Repositories 2014 Helsingissä, jossa voitettiin myös parhaan posterin palkinto sekä LIBER 2015 – konferenssissa Lontoossa. Nämä posterit löytyvät [Theseus-wikistä](#).
- [Ranking Web of Repositories, Top Portals](#) – listauksessa Theseus on maailman kärkiluokkaa, tällä hetkellä sijoitus on 25., joka on paras suomalaisista julkaisuarkistoista.

Theseuksen huimaa kasvua

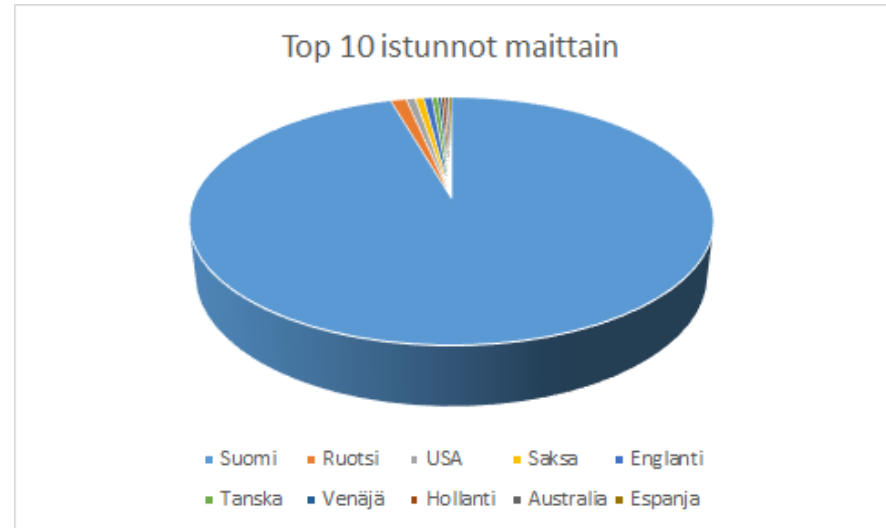
- **Tallennuksia** vuonna 2010 **16 087** ja vuonna 2015 **17 471**
- **Latauksia** vuonna 2010 **2 999 805** ja vuonna 2015 huikeat **20 169 537**

100 000. tallennuksen raja ylitettiin maaliskuussa 2016. Tällä hetkellä tallennuksia on hieman yli 108 000.

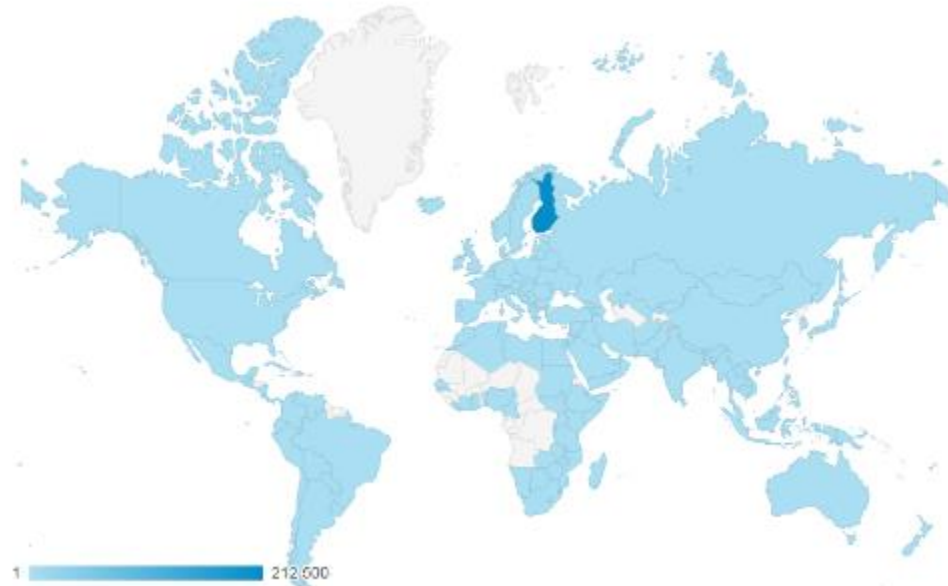
Tilastotietoja Google Analyticsista

Ajanjakso: 10.5. - 9.6.2016

- Istuntoja: 231 773
- Katseltuja sivuja: 1 030 247
- Istunnon kesto keskimäärin:
3 min 12 sek

Theseus-lataukset maailmanlaajuisesti

Pieniä yksityiskohtia Theseuksen sisällöstä

- Enemmistö suomenkielisiä, mutta Theseuksesta löytyy myös yli 10 000 englanninkielistä ja lähes 4000 ruotsinkielistä tallennusta.
- Muita kieliä: saksa (6), venäjä (10), norja (2)
- Kaikki Top 10 downloads –listauksessa olevat opinnäytetyöt ovat englanninkielisiä, eniten ladattu tällä hetkellä on Maarit Karppisen työ "Strategic marketing plan for a hotel", jota on ladattu yli 195 000 kertaa.

Theseukseen liittyviä julkaisuja

Theseuksesta on tehty opinnäytetyö Oulun ammattikorkeakoulussa vuonna 2012

[“Ammattikorkeakoulujen julkaisuarkisto Theseus : käyttöönotto- ja perustamisvaiheet sekä nykyiset käytänteet ammattikorkeakouluissa”](#) / Anna-Kaisa Ranta ja Silja Lahdenperä

Artikkeleita mm. Signum- ja Kreodi-lehdissä

Theseus on amkien yhteinen rinnakkaistallennusala

ARENE ry. antoi vuonna 2009 mandaatin, jossa ammattikorkeakouluja velvoitettiin avoimeen julkaisemiseen.

Mandaatin mukaan ammattikorkeakouluissa edellytetään, että ammattikorkeakouluissa toimivat opettajat ja tutkijat rinnakkaistallentavat tieteellisissä julkaisuissa tai korkeakoulun omissa julkaisusarjoissa julkaistut tutkimusartikkelinsa ARENE ry:n ylläpitämään Theseukseen 1.1.2010 lähtien.

Kunkin amkin oma tehtävä luoda prosessit.

Rinnakkaistallentaminen & julkaisulomake

Theseuksen julkaisulomake on nyt uudistettu:

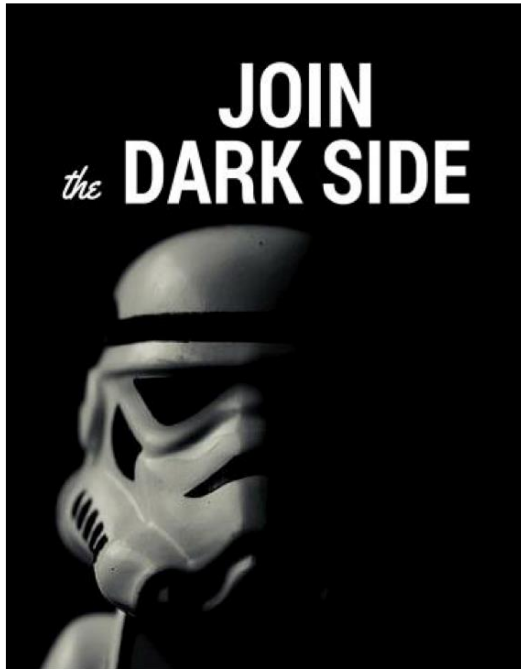
- lähdeviiteboxi, jossa kerrotaan tiedot joihin viitata ja pysyvä linkki varsinaiseen artikkeliin josta tietueessa final draft
- Embargo-ajan määrittely julkaisuihin tuli jo syksyllä 2015, embargoa ei suositella opinnäytetöille
- Altmetriikkaa selvitetään
- Latausmäärät

Avainsanat Finnaan haettaviksi kentiksi

Theseuksen dc.keywords ja dc.programme -kentät ovat lopultakin Finnassa haettavia kenttiä vapaasanahaussa. Tätä muutosta on toivottu pitkään.

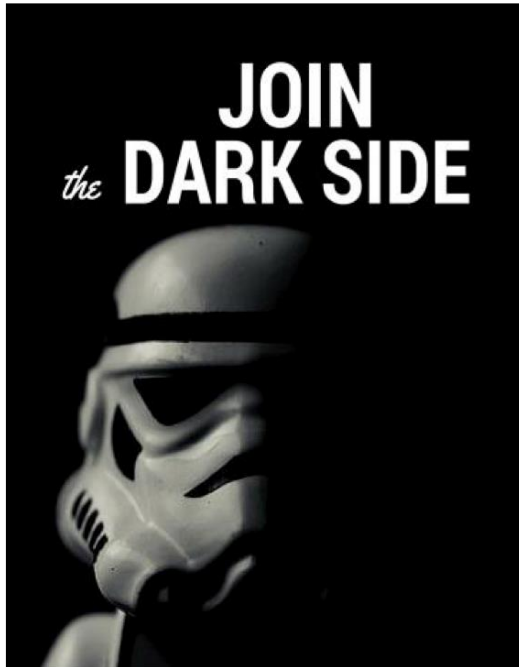

Theseuksen tulevaisuus

- Theseuksesta on tarkoitus kehittää palvelu, josta kaikki julkiset työt menisivät PAS-pitkäaikais-säilytyspalveluun
- Theseukseen tulisi avoimen puolen lisäksi ns. pimeä puoli, johon tallennettaisiin julkiset verkossa julkaisemattomat työt
- Pimeälle puolelle pääsy IP-tunnisteisena

Theseuksen tulevaisuus

- Maaliskuun kyselyn mukaan suurinta osaa amkeja palvelu kiinnostaa, hinta keskeisin kysymys
- Pimeä arkisto menee AMKIT-konsortion johtoryhmän käsittelyyn elokuussa
- Kansalliskirjasto selvittää yliopistojen kiinnostusta palveluun ja laskee sitten hintaa amkeille
- Mahdollinen amkien oma Theseus-seminaari syksyllä

Theseuksen etusivun kehittäminen

- Etusivua on tarkoitus kehittää niin, että se nostaa paremmin julkaisuja esille ja tekee selkeämmän jaon julkaisuihin ja opinnäytetöihin
- Markkinoivampi ote
- Tilastot etusivulle
- Yksi ratkaisu olisi ns. Julkarin malli eli sisällön jäsentely metadatan arvoihin perustuen → vaihtoehtoja harkittava tarkasti, koska Theseuksen metadata on harvinaisen yhtenäistä koko arkiston tasolla

Theseuksesta täyden palvelun talo

Visio: Theseuksesta tulevaisuudessa amkien julkaisujen täyden palvelun talo, joka sisältäisi

1. amkien julkaisusarjat & rinnakkaistallennukset
2. opinnäytetyöt
3. tilastot
4. nykyistä paremman markkinoivan etusivun
5. arkistoinnin PAS:iin
6. CRIS (current research information system) -julkaisutietojärjestelmän, joka mahdollistaisi putken julkaisun syötöstä Theseukseen ja talon omaan sekä OKM:n raportointiin
  - julkaisujen keruun, raportoinnin ja Theseuksen yhdistäminen
  - toisaalta seurataan Virta-hankkeen kehitystä, voisiko se toimia CRISinä

TAJUA-projekti luo yhteistyöverkoston

TAJUA eli Tieteen avoin julkaiseminen -projekti on ATT-hankkeen osahanke, jonka tarkoitus on lisätä avointa saatavuutta.

Projektissa selvitetään ja luodaan:

- Avoimen julkaisemisen yhteiset käytänteet
- Rinnakkaistallentamisen perusinfrastruktuuri
- Avoimen julkaisumallin rahoituskäytänteet

- Theseus-rukkaset mukana työskentelyssä

Amkien att-koulutus 26.8.2016

TKI-toiminnan avoimuus -koulutus

- Koulutus toteutetaan yhteistyössä Metropolia Ammattikorkeakoulun, Laurean, Haaga-Helian ja ATT-hankkeen kanssa.
- Koulutuksen tavoitteena on tukea avoimien toimintatapojen jalkauttamista ammattikorkeakoulujen opetukseen ja toimintaan.
- Paikka: Laurea, Leppävaara, auditorio Tuomo, Vanha maantie 9, Espoo
- [Ilmoittautuminen](#) 19.8. mennessä.
Tilaisuus (iltapäivän oppimiskahvilaa lukuunottamatta) on seurattavissa myös etäyhteydellä.

AVOIN TIEDE
JA TUTKIMUS

Ohjeita ja apua

Theseus-wiki

- FAQ - usein kysytyt kysymykset
- Ohjeita
- Ppt-esityspohjat ja Theseus-posterit
- Yhteisöadmin-ohjeet

Theseus-rukkasille kysymykset:

Theseus.rukkaset@lists.metropolia.fi

Yhteydenpito-lista:

Theseus.yhteydenpito@lists.metropolia.fi